

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2013-12-20

Handläggare:
Patrik Hansson

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-02-13, p 10

Svar på skrivelse från Helene Öberg (MP) om säkerheten kring SLL:s journalsystem och att värna patienternas integritet

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden tar Helene Öberg (MP) upp frågor ur ett beställarperspektiv om arbetet med säkerheten kring TakeCare.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2013-12-20
Skrivelse från Helene Öberg (MP)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Med hänvisning till det uppdrag som den 5 november 2013 av Landstingsstyrelsens arbetsutskott givits till landstingsdirektören att göra en översyn av frågor om rör IT-säkerhet ur ett patient- och integritetsperspektiv vill hälso- och sjukvårdsdirektören betona att vårdgivares, invånare och patienters förtroende för att informationshanteringen sker på ett säkert sätt är en grundförutsättning för att e-tjänster för både vårdgivare och invånare används, och därigenom skapar nytta och värde, både för individen och vården. Med en utveckling av allt fler e-tjänster för att öka vårdens tillgänglighet och effektivitet, samt stärka patientens möjlighet till delaktighet och inflytande är det av avgörande betydelse att informationshanteringen har vare sig reella eller upplevda säkerhetsbrister.

Nedan redogörs för ansvarsfördelning och rutiner ur ett beställarperspektiv.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Vid vård av patienter skall det föras patientjournal. Tillämpliga bestämmelser för att skydda patientuppgifterna finns bland annat i Patientdatalagen, Personuppgiftslagen, samt i Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården. Det åligger respektive vårdgivare att uppfylla lagstiftningens krav. Tillsynsmyndigheter är Socialstyrelsen, Inspektionen för vård och omsorg, och Datainspektionen. För frågor kopplade till patientens integritet är det i första hand Datainspektionen som har tillsynsansvar. För vårdgivare inom Stockholms läns landsting gäller även landstingets informationssäkerhetspolicy och riktlinjer för informationssäkerhet. Uppföljning av att detta sker är ett linjeansvar, men uppföljningen stöds också av internkontroll och Landstingsrevisorernas revisioner. När Hälso- och sjukvårdsnämnden skriver vårdavtal med vårdgivare ställs uttryckliga krav på att vårdgivarna skall följa gällande lagstiftning. Vårdgivarna väljer själva vilket eller vilka elektroniska journalsystem som de skall använda, liksom de i övrigt har självbestämmande kring stora delar av sin egen administrativa hantering.

Cirka 165 av vårdgivarna har ingått samarbete med att använda journalsystemet TakeCare. Det finns dock åtskilliga andra journalsystem i användning, såväl hos dessa 165 vårdgivare som hos andra vårdgivare. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har ingen uppföljning och utövar ingen tillsyn av vårdgivare vad gäller deras val av journalsystem, eller drift och säkerhet i de valda journalsystemen. Samarbetet kring TakeCare koordineras av Centrum Samverkan TakeCare som är en stab som samordnar, leder och stöder vårdgivarnas arbete med att förvalta, drifta och vidareutveckla TakeCare. Frågor om säkerheten i TakeCare är således inte en fråga som kan besvaras av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, utan är en fråga för:

- a) Informationsägarna i form av de i samarbetet cirka 165 ingående vårdgivarna, däribland Karolinska universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Södertälje sjukhus AB och S:t Eriks Ögonsjukhus, som ansvariga för patientjournalerna och säkerhet, sekretess och tystnadsplikt angående dem. Säkerhetsfrågornas hantering ska regleras av informationsägarna genom avtal/överenskommelse med bland andra:
- b) Samverkan TakeCare (de ca 165 vårdgivarna), dess styrelse, och Karolinska universitetssjukhuset med Centrum Samverkan TakeCare, som ansvariga för journalsystemet TakeCare i dess "Stockholmsimplementering".

TJÄNSTEUTLÅTANDE

c) IT-driftleverantören SLL IT, som har driftavtal med Centrum Samverkan TakeCare om teknisk drift av TakeCare i dess ”Stockholmsimplementering”. SLL IT är en del av Landstingsstyrelsens förvaltning.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen instämmer till fullo i att det är viktigt att politikerna får viktig information, inklusive information om väsentliga incidenter, risker och säkerhetsåtgärder. Dock kan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen inte, och bör inte, gå förbi de ansvariga bolagen och förvaltningarna i (a), (b) och (c) ovan.

Landstingsstyrelsens arbetsutskott gav den 5 november 2013 landstingsdirektören följande uppdrag:

- att genomföra en extra, oberoende granskning av informationssäkerhetshanteringen.
- att göra en genomlysning av rutiner, direktiv och policy om informationssäkerhet.
- att skyndsamt återkomma med förslag på kort- och långsiktiga lösningar för om möjligt bättre och tydligare IT-säkerhet.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Patrik Hansson
Avdelningschef

Skrivelse av Helene Öberg (MP) om säkerheten kring SLL:s journalsystem och att värna patienternas integritet

Den gångna veckan har media rapporterat om många säkerhetsbrister i journalsystemet Take Care. Take Care innehåller 3 miljoner journaler, för människor i Stockholms län och Gotland. Skulle den informationen hamna på villovägar så kan det vara intressant för både kommersiella och kriminella syften.

De som sitter i landstingets arbetsutskott har bara fått information om att Take Care legat nere vid tre tillfällen före sommaren. Däremot har det inte getts information om att det också finns stora säkerhetsbrister. Det är först då media har granskat ärendet som Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har informerat om problemen, vilket vi inte är nöjda med.

Vi menar att säkerhetsbristerna i Take Care skulle förts upp till politisk nivå. Att Take Care har stora säkerhetsbrister framstår nu som en väl känd "hemlighet", som aldrig nått upp till oss som är ytterst ansvariga.

Politiken behöver få information om stora säkerhetsrisker. Det är vi politiker som ska stå till svars till dem som givit sitt förtroende att ha sin journal och sjukdomshistoria förvarad i våra system.

Samtidigt är det vi politiker som har möjlighet att prioritera mellan resurserna, och till exempel besluta om att ett nytt journalsystem skulle vara prioriterat i en budget. Utan korrekt information kan vi inte agera på det sätt som människor med all rätt förväntar sig av oss.

Miljöpartiet vill att hälso- och sjukvårdsdirektören återkommer till nämnden med en dragning ur ett beställarperspektiv om arbetet med säkerheten kring Take care

Helene Öberg (MP)